

ЗАКОН**о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине***

„Службени гласник РС“, бр. 67 од 1. јула 2003, 135 од 21. децембра 2004, 61 од 18. јула 2005, 101 од 6. новембра 2007, 104 од 16. децембра 2009, 101 од 30. децембра 2011 - др. закон, 6 од 22. јануара 2015.

*Службени гласник РС, број 135/2004

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 1.**

Овим законом уређује се образовање, организација, надлежност и овлашћења државних органа и њихових организационих јединица ради откривања, кривичног гоњења и суђења за кривична дела одређена овим законом.*

*Службени гласник РС, број 135/2004

Члан 2.

Овај закон примењује се ради откривања, кривичног гоњења и суђења за:*

1) кривична дела из чл. 370. до 384. и чл. 385. и 386.*** Кривичног законика;****

2) тешка кршења међународног хуманитарног права извршена на територији бивше Југославије од 1. јануара 1991. године која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију* ;**

3) кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. Кривичног законика, ако је извршено у вези са кривичним делима из тач. 1) и 2) овог члана.**

*Службени гласник РС, број 135/2004

**Службени гласник РС, број 101/2007

***Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 3.

Државни органи Републике Србије одређени овим законом надлежни су за вођење поступка **за кривична*** дела из члана 2. овог закона, која су извршена на територији бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, без обзира на држављанство учиниоца или жртве.

*Службени гласник РС, број 135/2004

II. ОРГАНИЗАЦИЈА И НАДЛЕЖНОСТ ДРЖАВНИХ ОРГАНА

1. Тужилаштво за ратне злочине

Члан 4.*

За поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона надлежно је Тужилаштво за ратне злочине.*

Радам Тужилаштва за ратне злочине руководи Тужилац за ратне злочине.*

Ако овим законом није другачије одређено, на Тужилаштво за ратне злочине примењују се одредбе закона којим се уређује јавно тужилаштво.*

*Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 5.*

Приликом предлагања кандидата за Тужиоца за ратне злочине, односно избора заменика Тужиоца за ратне злочине, предност имају кандидати који поседују потребна стручна знања и искуство у области кривичног права, међународног хуманитарног права и људских права.*

Републички јавни тужилац може, на предлог Тужиоца за ратне злочине, да упути у Тужилаштво за ратне злочине, заменика јавног тужиоца, уз његову писмену сагласност.*

Упућивање из става 1. овог члана траје најдуже четири године, а може бити продужено одлуком Републичког јавног тужиоца, на предлог Тужиоца за ратне злочине, уз писмену сагласност упућеног заменика јавног тужиоца.*

Тужиоцу за ратне злочине функција не престаје навршењем радног века, ако му није истекао мандат на који је изабран за Тужиоца за ратне злочине.**

У случају из става 4. овог члана, Тужиоцу за ратне злочине та функција престаје истеком мандата на који је изабран.**

*Службени гласник РС, број 104/2009

**Службени гласник РС, број 6/2015

Члан 6.

Тужилац за ратне злочине доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Тужилаштву за ратне злочине, уз сагласност министра надлежног за правосуђе.

Члан 7.

Сви државни органи и организације дужни су да на захтев Тужиоца за ратне злочине **или Службе за откривање ратних злочина***:

- 1) без одлагања омогуће употребу сваког техничког средства којим располажу,
- 2) обезбеде благовремено одазивање свог припадника, односно запосленог, укључујући и старешине органа или организација, ради давања обавештења и саслушања, **односно испитивања*** у својству **грађанина,*** осумњиченог или сведока,
- 3) без одлагања предају свако писмено или други доказ који поседују, или на други начин саопште информације које могу да помогну у откривању учинилаца ратних злочина.

*Службени гласник РС, број 104/2009

2. Служба за откривање ратних злочина

Члан 8.

У министарству надлежном за унутрашње послове ради откривања кривичних дела из члана 2. овог закона образује се Служба за откривање ратних злочина (у даљем тексту: Служба).

Служба поступа по захтевима Тужиоца за ратне злочине, у складу са законом.

Министар надлежан за унутрашње послове поставља и разрешава старешину службе, по прибављеном мишљењу Тужиоца за ратне злочине.

Рад Службе уређује се актом који доноси министар надлежан за унутрашње послове, по прибављеном мишљењу Тужиоца за ратне злочине.

3. Надлежност и организација судова

Члан 9.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона надлежан је **Виши*** суд у Београду, као првостепени.

За одлучивање у другом степену надлежан је **Апелациони суд у Београду***.

*Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 10.*

У Вишем суду у Београду, за поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона, образује се Одељење за ратне злочине (у даљем тексту: Одељење Вишег суда).*

Радам Одељења Вишег суда руководи председник Одељења Вишег суда.*

Председника Одељења Вишег суда поставља председник Вишег суда у Београду из реда судија распоређених на рад у Одељење Вишег суда, на време од четири године. Председник Одељења Вишег суда мора имати најмање 10 година професионалног искуства у области кривичног права.*

Судије у Одељење Вишег суда распоређује председник Вишег суда у Београду, на време од шест година, уз њихову писмену сагласност. Судија Одељења Вишег суда мора имати најмање осам година професионалног искуства у области кривичног права.*

Изузетно од одредаба Закона о судијама, Високи савет судства може упутити судију из другог суда на рад у Одељење Вишег суда, на време од шест година, уз његову писмену сагласност. Судија који се упућује мора испуњавати услове из става 4. овог члана.*

Приликом распоређивања, односно упућивања у Одељење Вишег суда, предност имају судије које поседују потребна стручна знања и искуство из области међународног хуманитарног права и људских права.*

Председник Вишег суда у Београду ближе уређује рад Одељења Вишег суда.*

*Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 10а*

У Апелационом суду у Београду, за поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона, образује се Одељење за ратне злочине (у даљем тексту: Одељење Апелационог суда).*

Радам Одељења Апелационог суда руководи председник Одељења Апелационог суда.*

Председника Одељења Апелационог суда поставља председник Апелационог суда у Београду из реда судија распоређених на рад у Одељење Апелационог суда, на време од четири године. Председник Одељења Апелационог суда мора имати најмање 12 година професионалног искуства у области кривичног права.*

Судије у Одељење Апелационог суда распоређује председник Апелационог суда у Београду, на време од шест година, уз њихову писмену сагласност. Судија Одељења Апелационог суда мора

имати најмање 10 година професионалног искуства у области кривичног права.*

Изузетно од одредаба Закона о судијама, Високи савет судства може упутити судију из другог суда на рад у Одељење Апелационог суда, на време од шест година, уз његову писмену сагласност. Судија који се упућује мора испуњавати услове из става 4. овог члана.*

Приликом распоређивања, односно упућивања у Одељење Апелационог суда, предност имају судије које поседују потребна стручна знања и искуство из области међународног хуманитарног права и људских права.*

Председник Апелационог суда у Београду ближе уређује рад Одељења Апелационог суда.*

*Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 11.*

У Вишем суду у Београду образује се Служба за помоћ и подршку оштећеним и сведоцима (у даљем тексту: Служба за помоћ и подршку), која обавља административно-техничке послове, послове везане за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима, као и послове обезбеђења услова за примену процесних одредаба овог закона. *

Рад Службе за помоћ и подршку уређује се актом који доноси председник Вишег суда у Београду, уз сагласност министра надлежног за правосуђе.*

*Службени гласник РС, број 104/2009

4. Посебна притворска јединица

Члан 12.

У Окружном затвору у Београду образује се Посебна притворска јединица за издржавање притвора одређеног у кривичном поступку за кривична дела из члана 2. овог закона (у даљем тексту: Посебна притворска јединица).

Министар надлежан за правосуђе ближе одређује организацију, рад и поступање са притвореницима у Посебној притворској јединици, у складу са Закоником о кривичном поступку и Законом о извршењу кривичних санкција.

III. ПРАВИЛА ПОСТУПКА

Члан 13.

Престао је да важи (види члан 4. Закона - 101/2011-272)

Члан 13а

Престао је да важи члан 13а који је додат у броју 101/2007 (види члан 4. Закона - 101/2011-272)

Члан 13б

Престао је да важи члан 13б који је додат у броју 104/2009 (види члан 4. Закона - 101/2011-272)

Члан 14.

Престао је да важи (види члан 4. Закона - 101/2011-272)

Члан 14а*

У случају када Међународни кривични суд за бившу Југославију, у складу са својим Статутом и Правилима о поступку и доказима, уступи одређени предмет Републици Србији, Тужилац за ратне злочине ће предузети кривично гоњење на основу чињеница* и доказа на којима се заснивала оптужба пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију.***

Тужилац за ратне злочине може предузети кривично гоњење на основу података и доказа прикупљених од стране Тужоца Међународног кривичног суда за бившу Југославију.*

У кривичном поступку који се након уступања предмета води у Републици Србији примењиваће се домаће право.*

Докази прикупљени или изведени од стране Међународног кривичног суда за бившу Југославију могу се, након уступања, користити као докази у кривичном поступку пред домаћим судом, под условом да су прикупљени или изведени на начин предвиђен Статутом и Правилима о поступку и доказима Међународног кривичног суда за бившу Југославију. Постојање или непостојање чињеница које се доказују тим доказима суд цени у складу са* одредбама Законика о кривичном поступку.***

Мере заштите сведока или оштећеног* и степен поверљивости доказа одређени од стране Међународног кривичног суда за бившу Југославију остају на снази.* О измени или укидању мера заштите или поверљивости доказа може одлучити домаћи суд, само након прибављене сагласности Међународног кривичног суда за бившу Југославију.****

Лице које* има пребивалиште или боравиште у иностранству не може бити лишено слободе, притворено или кривично гоњено за раније учињено кривично дело док се налази на територији Републике Србије ради давања исказа у својству оштећеног, сведока или вештака у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона. У позиву ће се посебно назначити да оштећени, сведок или вештак има наведена права.***

Представници Међународног кривичног суда за бившу Југославију имају право да присуствују свим фазама кривичног поступка пред домаћим судом и да буду обавештени о његовом току.*

*Службени гласник РС, број 135/2004

**Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 146*

Време које је лице провело у притвору у поступку пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију не урачунава се у трајање притвора који је у поступку пред домаћим судом одређен у складу са одредбама Законика о кривичном поступку.*

Време које је лице провело у притвору у поступку пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију урачунава се у казну изречену од стране домаћег суда. *

*Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 14в*

Ако окривљени, односно осумњичени, сам не узме браниоца, председник суда ће му поставити браниоца по службеној дужности из реда адвоката који има најмање 10 година професионалног искуства из области кривичног права и поседује потребна знања и искуство из области међународног хуманитарног права и људских права.*

Адвокатска комора доставља списак адвоката за које сматра да испуњавају услове из става 1. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 15.

Престао је да важи (види члан 4. Закона - 101/2011-272)

Члан 16.

Престао је да важи (види члан 4. Закона - 101/2011-272)

Члан 16а*

Снимање главног претреса у циљу јавног приказивања може одобрити председник суда по прибављеном мишљењу странака.*

Снимање из става 1. овог члана могу обављати средства јавног информисања.*

Ако је одобрено снимање главног претреса, веће може, из оправданих разлога, одлучити да се поједини делови главног претреса не снимају.*

*Службени гласник РС, број 104/2009

IV. ПЛАТЕ И ДРУГА ПРАВА ПО ОСНОВУ РАДА

Члан 17.*

Лица која обављају послове и задатке у државним органима и посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за ратне злочине, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду.*

Плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.*

*Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 18.*

Судије распоређене у Одељење Вишег суда и Одељење Апелационог суда, Тужилац за ратне злочине и његови заменици, имају право на стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, и то тако што се 12 месеци проведених на раду у одељењима за ратне злочине, односно Тужилаштву за ратне злочине рачуна као 16 месеци стажа осигурања.*

*Службени гласник РС, број 104/2009

V. СРЕДСТВА ЗА РАД

Члан 19.

Министарство надлежно за правосуђе обезбеђује одговарајуће просторије и све друге техничке услове потребне за ефикасан и безбедан рад Тужилаштва за ратне злочине, **Одељења Вишег суда, Одељења Апелационог суда, Службе за помоћ и подршку*** и Посебне притворске јединице.

*Службени гласник РС, број 104/2009

Члан 20.

Средства за рад Тужилаштва за ратне злочине, **Одељења Вишег суда, Одељења Апелационог суда, Службе за помоћ и подршку***, Службе и Посебне притворске јединице обезбеђују се у буџету Републике Србије.

VI. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 21.

Кривични поступци за кривична дела из члана 2. овог закона у којима је оптужница ступила на правну снагу до дана ступања на снагу овог закона окончаће се пред судовима који су били стварно и месно надлежни пре ступања на снагу овог закона.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У „ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ“ ЗАКОНА

Закон о изменама и допунама Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине: „Службени гласник РС“, број 104/2009-4

Члан 21.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, изузев одредаба чл. 2. и 3, чл. 5. до 8. и чл. 17. до 20. овог закона које ступају на снагу 1. јануара 2010. године.